

Effektanalyse af FilmFyn 2013-2017

Februar 2018

SEISMON[↑]UT

Indhold

- Indledning
- Effekten af FilmFyn 2013-2017
- Scenarier for mereffekter af FilmFyn
- Metode og baggrund.

Indledning

Nærværende rapport opgør de realiserede effekter af FilmFyns investeringer over den femårige periode 2013-2017 i form af genererede arbejdspladser og bruttoværditilvækst.

Den regionaløkonomiske analyse er gennemført som en pengestrømsanalyse med afsæt i data fra 36 filmproduktionen i perioden. Analysen viser dermed de direkte effekter, som opstår ved at FilmFyn investerer i filmproduktion. Foruden de effekter, der opstår i kraft af produktionernes økonomiske aktiviteter, skaber filmbranchen også andre afledte effekter. Som leverandør af visuelt indhold er filmbranchen med til at skabe innovation og udvikling i andre brancher. Disse effekter er også vigtige, men indgår ikke i denne analyse. For yderligere analyse af disse effekter se *Kortlægning af potentialet for den digitale visuelle industri i Region Syddanmark* (Seismonaut, 2016).

Hvis FilmFyn skal øge effekten af sine investeringer, skal produktionerne i højere grad anvende input fra filmbranchen på Fyn. Med andre ord skal en højere del af produktionernes regionale forbrug falde inden for filmbranchen. Der er flere måder, hvorpå FilmFyn kan styrke effekten af sine investeringer. To af de måder er ved strategisk at styrke efterspørgslen på ressourcer fra filmbranchen og ved at løfte den kritiske masse af ressourcer i filmbranchen. Effekterne for hvert af de to scenarier udfoldes i det følgende.

Nærværende rapport og tilhørende estimater er udarbejdet af Seismonaut for FilmFyn.

Effekten af FilmFyn 2013-2017: 228 nye årsværk og 250 mio. kr. i værditilvækst

I perioden 2013-2017 investerede FilmFyn 52,3 mio. kr. fordelt på 36 produktioner. Den samlede regionale omsætning for de 36 produktioner var i perioden 119,6 mio. kr., hvilket samlet set genererede 228 årsværk og skabte en økonomisk effekt på 249,4 mio. kr. i bruttoværditilvækst.

Sammenlignet med perioden 2007-2011 har FilmFyn både løftet det samlede niveau af effekt og forbedret effekten af hver krone, fonden investerer i filmproduktion.

I perioden 2013-2017 har FilmFyn skabt 46 nye årsværk om året på Fyn og i alt 4,4 årsværk pr. million kroner, fonden har investeret. I den foregående periode var effekten 24 årsværk om året og 3,3 årsværk pr. investeret million. Beskæftigelseseffekten af FilmFyns investeringer er dermed 33% højere i de seneste fem år.

Værditilvæksten af FilmFyns investeringer er også forbedret de seneste fem år. Hvor hver krone FilmFyn investerede i perioden 2007-2011 gav en regional værditilvækst på 3,3 kroner, gav hver investeret krone i 2013-2017 en værditilvækst på 4,8 kroner, svarende til 44% mere.

Den højere effekt skyldes bl.a. et stigende forbrug inden for filmbranchen. Alene fra 2013-2017 er andelen af den regionale omsætning, der falder inden for filmbranchen, steget fra 27% til 37%. Det højeste niveau nåede filmfonden i 2016, hvor 42% af den regionale omsætning faldt inden for filmbranchen.

FilmFyns samlede effekt	Investering	Regional omsætning	Bruttoværdi -tilvækst	Årsværk
2013-2017	52,3 mio.	119,6 mio.	249,4 mio.	228
2007-2011*	36,1 mio.	65 mio.	119,7 mio.	118

Resultaterne er baseret på FilmFyns samlede investeringer i perioden 2013-2017 og produktionernes indrapporterede forbrug på Fyn. Bruttoværditilvækst og årsværk er udregnet med udgangspunkt i Danmarks Statistiks input-output tabeller.

** Effekten for perioden 2007-2011 er opgjort på baggrund af den totale investering og regionale omsætning i perioden og estimeret med udgangspunkt i, at den regionale omsætning har fordelt sig som i 2013. Der er altså tale om et overordnet estimat, som alene tjener som sammenligningsgrundlag.*

Scenarier for mereffekter af FilmFyn

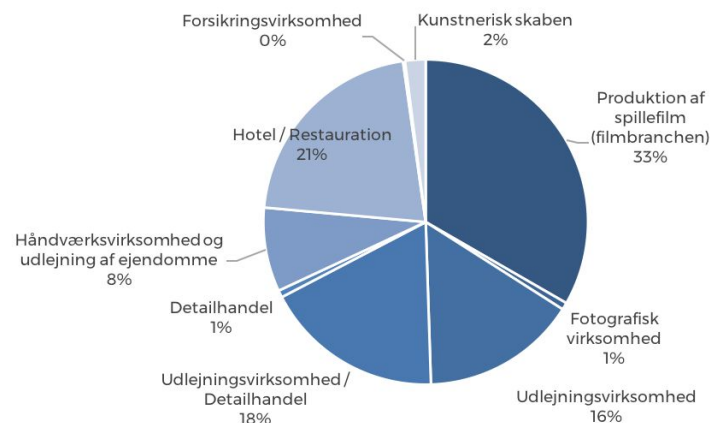
Det regionale forbrug skaber ringe i vandet

FilmFyns investeringer stimulerer regional omsætning, arbejdspladser, omtale og medejerskab. Omsætningen fordeler sig på en række brancher, som foruden filmproduktion omfatter udlejningsvirksomhed, detailhandel, håndværksvirksomhed, hotel og restauration mv.

Der er imidlertid stor forskel på effekterne, afhængig af hvor pengene bruges. For hver krone en filmproduktion bruger inden for filmbranchen skaber det gennemsnitligt 4,9 kroner i værditilvækst i den regionale økonomi. Tilsvarende giver 1 krone af produktionernes forbrug uden for filmbranchen i gennemsnit kun 0,7 kroner i værditilvækst.

Når effekten af forbrug inden for filmbranchen er så høj, skyldes det to forhold. For det første har selskaber i filmbranchen en større tendens til at investere i yderligere filmaktiviteter i form af indkøb mellem hinanden. For det andet medfører forbrug i selskaber med rettigheder til det endelige filmprodukt en yderligere omsætning, når filmen, eller rettigheden hertil, sælges.

Regionalt forbrug for alle produktioner FilmFyn har støttet i 2013 - 2017

Fordelelsen af regionalt forbrug er udarbejdet på baggrund af spændrappporter og produktionsregnskaber for 36 produktioner, FilmFyn har støttet, i perioden 2013-2017.

Foruden omsætning skaber filmbranchen også andre afledte effekter. Som leverandør er filmbranchen med til at skabe innovation og udvikling i andre brancher. Disse effekter er markante, men indfanges ikke i denne analyse. For yderligere information, se *Kortlægning af potentialet for den digitale visuelle industri i Region Syddanmark* (Seismonaut, 2016).

Effekten afhænger af forbruget i filmbranchen

Én krone i regional omsætning inden for filmbranchen giver gennemsnitligt 4,9 kroner i værditilvækst for Fyn. Én krone i regional omsætning uden for filmbranchen giver i gennemsnit 0,7 kr. i værditilvækst, men svinger mellem 0,4 og 1,2 kroner i værditilvækst. Det er derfor afgørende for den samlede effekt, hvor stor en andel produktionerne forbruger inden for filmbranchen.

Især er tilstedeværelsen af produktionsselskaber vigtig for at opnå den høje multiplikator. Den høje effekt skyldes bl.a., at filmbranchen ud over den regionale omsætning også får del i slutproduktets omsætning - altså den omsætning, som opstår, når filmen eller tv-serien bliver solgt til distribution, fremvisning eller direkte til slutbrugere.

For at få mest effekt ud af sine investeringer skal FilmFyn derfor sikre en høj andel af forbruget inden for filmbranchen. Filmbranchens andel af den regionale omsætning afhænger bl.a. af branchens sammensætning og dermed udbuddet af ressourcer. Dvs. om der er kvalificerede selskaber, filmarbejdere og faciliteter til rådighed for produktionerne.

For at sikre den økonomiske effekt kræver det dermed en kritisk masse af lokale selskaber (producere, distributører eller andre) som får andel i rettighederne og dermed omsætningen fra slutproduktet.

I perioden 2013-2017 har filmbranchens andel af produktionernes regionale omsætning varieret. I 2016 var den oppe på 42%, mens den i 2013 var blot 27%. Forskellen er vigtig for den økonomiske effekt, hvilket der ikke tidligere har været særskilt fokus på.

Erfaringer fra den regionale filmfond i Aarhus viser, at en stærk regional branche kan løfte filmbranchens andel af produktionernes forbrug til over 50% i gennemsnit. Der er derfor god grund til at forholde sig til, hvordan filmbranchens andel af den regionale omsætning kan løftes på Fyn. Den regionale filmfond i Aarhus er en del af Filmby Aarhus, som er centrum for film- og medieproduktion i Jylland. Målet er at sætte skub i udviklingen af fremtidens mediearbejdspladser og sætte spot på byens og Jyllands kulturelle styrker gennem film- og medieproduktion.

Store og små projekter giver højere forbrug i filmbranchen på Fyn

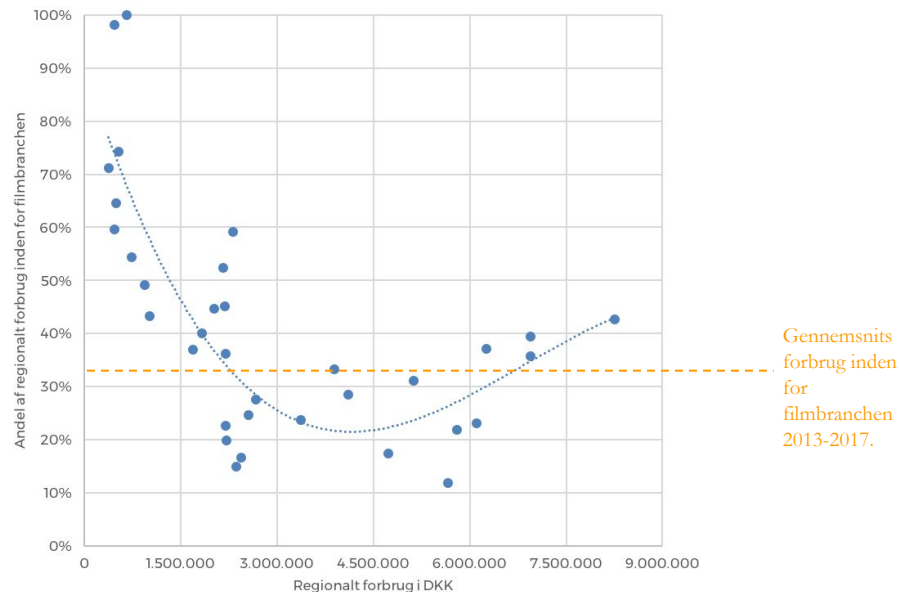
Gennemsnitligt gik 33% af filmproduktionernes regionale omsætning i 2013-2017 til virksomheder i filmbranchen. Set på tværs af de 36 projekter FilmFyn har støttet i perioden, er det de store og små produktioner, der har givet mest effekt.

For små produktioner med mindre end 2,5 mio. kr. i regional omsætning var filmbranchens andel af forbruget højere end gennemsnittet på 33%. Det samme har været tilfældet for de store produktioner med en regional omsætning på mere end 6,5 mio. kr.

Produktionerne med en regional omsætning mellem 2,5 og 6,5 mio. kr. har dermed brugt den mindste del af deres forbrug inden for filmbranchen.

Sammenhængen kan skyldes, at mindre produktioner primært bruger pengene på lokal arbejdskraft, mens større produktioner trækker på flere forskellige input i form af yderligere filmarbejdere, postproduktion og studiefaciliteter.

Sammenhæng mellem regional omsætning og forbrug på Fyn inden for filmbranchen

Grafen viser de 36 produktioner FilmFyn har støttet i perioden 2013-2017 ud fra produktionens samlede regionale omsætning og andelen, der er brugt inden for filmbranchen. Den blå linje er en estimeret tendenslinje ud fra datapunkterne. Den orange linje angiver den gennemsnitlige andel af produktionernes forbrug i filmbranchen.

To scenarier for at øge effekten af FilmFyn

Hvis FilmFyn skal øge effekten af sine investeringer, skal produktionerne i højere grad anvende input fra filmbranchen på Fyn. Med andre ord skal en højere del af produktionernes regionale forbrug falde inden for filmbranchen.

Der er flere måder, hvorpå FilmFyn kan styrke effekten af sine investeringer. To af de måder er ved strategisk at styrke efterspørgslen på ressourcer fra filmbranchen og ved at løfte udbuddet af ressourcer i filmbranchen.

I det følgende udfolder vi effekterne af de to scenarier:

A: Mereeffekten af strategiske investeringer

B: Mereeffekten af at etablere Filmby Fyn*

**"Filmby Fyn" er her anvendt som begreb for en samlende ramme for film- og kulturorganisationer, private film- og medieselskaber med mere - en parallel til filmbyen i Aarhus.*

Erfaringerne fra Filmby Aarhus viser at etableringen af et samlet sted for film- og medieproducenter og andre kulturelle aktører, kan styrke den kritiske masse i filmbranchen. Via et Filmby Fyn vil FilmFyns investeringer opnå større effekt. Fonden ville yderligere kunne løfte effekten ved også at investere strategisk i produktioner, som har særlig økonomisk effekt.

Ved etableringen af en Filmby Fyn vil forudsætningerne for produktionernes arbejde ændre sig. Dermed vil små, mellemstore og store produktioner kunne anvende deres ressourcer anderledes, og deres regionale forbrug må derfor forventes at se anderledes ud.

Så længe andelen af produktionernes forbrug, der tilfalder filmbranchen, varierer, vil det være muligt at anvende en strategisk investeringstilgang for at løfte effekten. Kombinerer FilmFyn derfor scenarie A og B, vil effekten være højere end estimeret i det følgende.

Scenarium A: Mereffekten af strategiske investeringer

Filmbranchen på Fyn mangler fortsat en kritisk masse af produktionsselskaber og filmarbejdere. Derfor bruger produktionerne i dag en mindre andel af deres regionale forbrug inden for filmbranchen. FilmFyn investerer dermed i produktioner under forhold, der ikke er optimale for at opnå fuld økonomisk effekt af investeringerne.

Som vist har nogle produktioner dog højere regionalt forbrug inden for filmbranchen end andre. Ved målrettet at efterspørge forbrug inden for filmbranchen fra produktionerne, kan FilmFyn øge effekten af deres investeringer.

Scenariet forudsætter, at FilmFyn fortsat kan tiltrække produktioner af den rette type, og at produktionerne har samme høje spend-faktor som i dag. Desuden kræver scenariet, at filmbranchen har den fornødne kapacitet til at kunne løfte en større andel af produktionerne.

I perioden 2013-2017 brugte produktionerne i gennemsnit 33% af deres regionale forbrug inden for filmbranchen. Under dette scenarie med en mere strategisk tilgang til investeringer vil FilmFyn kunne løfte forbruget

til gennemsnitligt 45% inden for filmbranchen.

Med samme niveau af investeringer vil denne strategi føre til en samlet bruttoværditilvækst på 303,5 mio. kr. og en beskæftigelseseffekt på 257 årsværk i perioden. Sammenlignet med de eksisterende resultater er det en stigning på 54,1 mio. kr. i bruttoværditilvækst, svarende til en mereffekt på 22%, og yderligere 29 årsværk, svarende til en mereffekt på 13%.

FilmFyns samlede effekt	Investering	Regional omsætning	Bruttoværdi -tilvækst	Årsværk
2013-2017	52,3 mio.	119.6 mio.	249,4 mio.	228
A: Strategiske investeringer	52,3 mio.	119,6 mio.	303,5 mio.	257

Effekten ved at gennemføre strategiske investeringer er estimeret med udgangspunkt i fire udvalgte produktionernes modtagne investering og fordeling af forbrug. Fordelingen bygger på, at FilmFyn støtter samme antal produktioner, som har været tilfældet i perioden 2013-2017, men at der prioriteres i produktioner, som løfter det gennemsnitlige forbrug inden for filmbranchen til et niveau omkring 45%.

Scenarium B: Mereffekten af at etablere Filmby Fyn

Et andet scenarium er, at ejerne omkring filmfonden investerer i udviklingen af filmbranchens kritiske masse på Fyn. En filmby, der rummer særlig gunstige rammer og faciliteter for aktører i filmbranchen, kan øge attraktiviteten af Fyn. Især produktionsselskaber er vigtige at tiltrække og fastholde. Deres andel af slutprodukternes omsætning, og deres geninvesteringer af regional omsætning i nye produktioner, er et af udgangspunkterne for, at regional omsætning inden for filmbranchen har en høj økonomisk effekt.

Såfremt en Filmby Fyn sikrer tilstedeværelse af lokale produktionsselskaber samt fastholdelse og tiltrækning af filmarbejdere af høj kvalitet, vil dette scenarium kunne sikre kritiske masse og dermed løfte filmbranchens andel af den regionale omsætning fra produktionerne.

En filmby har potentialet for at skabe større koncentration omkring filmproduktion og aktiviteterne i filmbranchen på Fyn, ligesom den har potentiale for at styrke Fyns attraktivitet for produktionsselskaberne.

Dermed vil potentialet ved en filmby kunne styrke de manglende erhvervsøkonomiske faktorer, der i dag er med til at holde produktionernes forbrug inden for filmbranchen tilbage.

Havde Fyn haft en filmby - med både produktionsselskaber og tilgængelige ressourcer, som Filmby Aarhus - havde den økonomiske effekt af FilmFyns investeringer i perioden 2013-2017 været 98,5 mio. kr. højere, svarende til en stigning på 40%, og beskæftigelseseffekten 65 årsværk højere, svarende til en mereffekt på 29%.

FilmFyns samlede effekt	Investering	Regional omsætning	Bruttoværdi tilvækst	Årsværk
2013-2017	52,3 mio.	119,6 mio.	249,4 mio.	228
B: Etablering af Filmby Fyn	52,3 mio.	119,6 mio.	347,9 mio.	293

Effekten på at etablere Filmby Fyn bygger på nøgletal for forbrugets fordeling på brancher fra Den Vestdanske Filmpulje, der har til huse i Filmby Aarhus. Fordelingen af forbruget er anvendt som nøgle for at estimere effekterne, såfremt Filmby Fyn kan opnå samme sammensætning af filmberhvervet og dermed tilbyde produktionerne samme ressourcer i form af filmarbejdere.

Metode og baggrund

Metode

Den regionaløkonomiske analyse er gennemført som en pengestrømsanalyse, hvor der tages afsæt i produktionernes forbrug på Fyn. Grundlaget udgøres dermed primært af FilmFyns indsamlede spend-rapporter og produktionsregnskaber

Analysen tager desuden afsæt i data fra Danmarks Statistiks input-output tabeller, der viser hvordan varer og tjenester udveksles mellem udbydere og efterspørgere. Fokus er på den samlede økonomiske betydning af aktiviteterne i branchen “Prod/uds., radio, tv, film, musik” (branchekode 590000). Data er brugt til at udarbejde en model for, hvordan øget aktivitet i branchekode 590000 medfører øget omsætning, bruttoværditilvækst og beskæftigelse i og uden for branchen. Modellens nøgletal bygger på den nationale branche. Det betyder, at de reelle effekter for Fyn kan variere, hvilket understreges i analysen i betragtningerne omkring producenternes betydning for effekterne i filmbranchen.

Dermed anvendes samme metodegrundlag, som ligger til grund for den seneste effektvurdering af Copenhagen Film Fund.

Afgrænsning af filmbranchen

Aktiviteterne på filmproduktionerne, som indgår i produktionernes spendrappoter, er blevet opdelt på branchekoder. For at tildele en branchekode til en type af aktivitet, er identificeret virksomheder på Fyn, som leverer ydelser inden for den pågældende aktivitet.

Eksempelvis er Filmgear Fyn leverandør af udstyr til produktioner på Fyn, hvilket hører under aktiviteten “Filmudstyr” i produktionernes spendrappoter. Virksomheden tilhører branchekode “773900 Udlejning og leasing af andet materiel, udstyr og andre materielle aktiver i.a.n.”, hvilket har medført, at aktiviteten “Filmudstyr” hører uden for filmbranchen.

I tilfælde, hvor virksomheder inden for samme aktivitet har tilhørt forskellige branchekoder, er anvendt en kombination af de identificerede branchekoder.

Aktiviteter på filmproduktioner indenfor og udenfor filmbranchen

Aktiviteter indenfor filmbranchen	Manuskript, forproduktion, filmarbejdere (herunder instruktion, produktion, grib, tone, belysning, scenografi og regi samt kostume og sminke), studie, postproduktion (herunder faciliteter/materialer, efterarbejde samt laboratorium og editering), musik, arkivmateriale, lønrelaterede omk. (fringes) og administration.
Aktiviteter udenfor filmbranchen	Fotograf/kameramedarbejder, materialer til kostume og make-up, dekoration og regi, transport, forsikring og assistance, ophold og forplejning, location, medvirkende, filmudstyr samt materialer til optagelse.

Om Seismonaut

Seismonaut er et strategisk og digitalt rådgivningshus med kontorer i Aarhus og København.

Seismonaut arbejder for at skabe vækst og udvikling med mennesker i centrum. Vi tror på, at dyb forståelse for både mennesker og tal er afgørende for at skabe bæredygtige forandringer i en digital tidsalder.

Et af Seismonauts specialer er digital og kreativ økonomi, hvor vi bl.a. rådgiver om vækstbetingelser, potentialer og barrierer inden for de kreativ erhverv, herunder filmbranchen. Dertil har vi i Seismonaut omfattende erfaring med at gennemføre potentiale- og effektvurderinger.

Projektleder for opgaven:

Line Bjerregaard Jessen

Direktør

lbj@seismonaut.com

+45 5058 2015

S E S O N I
M U

SEISMON¹UT